

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НОРМ ОBOB'ЯЗKOBИХ РЕЗЕРВІВ КРАЇН СНД

студентка гр.Ф-92 Германчук І.В.

Макроекономічне регулювання грошового ринку та кредитних відносин у країні опосередковується проведенням грошово-кредитної політики центрального банку, одним з основних методів якої є встановлення обов'язкових резервних вимог для комерційних банків.

Вплив політики обов'язкових резервних вимог полягає у зміні центральним банком норми резервування, в межах якої комерційні банки зобов'язані зберігати частину залучених коштів, як правило, на рахунках у центральному банку, що дає змогу обмежити можливість комерційних банків збільшувати пропозицію грошей. За допомогою норм обов'язкових резервів центральні банки регулюють грошовий ринок, контролюючи кількість грошей та підтримуючи темпи зростання грошової маси в заздалегідь встановлених межах.

З кожним роком все більше країн відмовляється від принципу зберігання в центральних банках обов'язкових резервів банків на окремих рахунках, дозволяючи зберігати як надлишкові, так і обов'язкові резерви на єдиному кореспондентському рахунку й даючи можливість в такий спосіб користування обов'язковими резервами [1].

Політика обов'язкових резервних вимог не є поширеною серед центральних банків розвинених країн. Останні віддають перевагу гнучким інструментам грошово-кредитного регулювання, які впливають на грошову пропозицію опосередковано, а не прямо. Норми резервування в розвинених країнах достатньо низькі, а якщо брати Канаду, Бельгію, Австралію, Швецію, Данію, Великобританію, то ці країни взагалі не застосовують норми резервування у регулюванні грошово-кредитного ринку.

Розглянемо детальніше та порівняємо норми резервування в країнах СНД, зокрема в Росії, Білорусії, Молдови та Україні.

Банк Росії з 1 березня 2013 р. зменшив норматив за зобов'язаннями в рублях і іноземній валюті перед юридичними особами-нерезидентами – з 5,5 до 4,25%, перед фізичними особами і з інших зобов'язань нормативи підвищуються – з 4 до 4,25% [2].

Національний банк Білорусії збільшив з 10% до 12% нормативи обов'язкових резервів від залучених коштів в іноземній валюті для банків і небанківських кредитно-фінансових організацій, а інші нормативи залишилися не змінними [3].

Якщо порівняти норми обов'язкових резервів Молдови за 2012-2013рр., то ставки не змінилися. Базисна ставка, застосовувана за основними

короткостроковими операціями грошової політики, становить 4,5% річних. Процентні ставки за кредитами овернайт – 7,5% річних; за депозитами овернайт – 1,5% річних. Збереглася норма обов'язкових резервів за залученими коштами в молдавських леях і неконвертованих валютах, а також норма обов'язкових резервів за залученими коштами у вільно конвертованих валютах на рівні 14,0% від розрахункової бази [4].

Національний банк України посилив норми обов'язкового резервування банків за валютними вкладками: за короткостроковими коштами і вкладками юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті - 9% (+1 п.п.); за довгостроковими коштами і вкладками юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті - 3% (+1 п.п.); за коштами вкладів юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті на вимогу і засобів на поточних рахунках - 10% (+1,5 п.п.); за коштами, які залучені банками від банків-нерезидентів та фінансових організацій-нерезидентів в іноземній валюті (крім російських рублів), - 3% (+1 п.п.). Крім того, НБУ підвищив норму обов'язкових резервів на окремому рахунку в Нацбанку з 40% до 50% від суми обов'язкових резервів, сформованих за попередній календарний місяць[5].

Порівнявши норми обов'язкових резервів, можна зробити висновок про існування значних розбіжностей у підходах країн до політики обов'язкового резервування. Водночас, з кожним роком в Україні, Росії та Білорусії норми резервування збільшуються. Застосування резервних вимог в майбутньому має здійснюватися із врахуванням поточних тенденцій на міжбанківському ринку у поєднанні з іншими монетарними інструментами.

Науковий керівник: асистент Шкодкіна Ю.М.

1. Підручник / Кол. авт.: А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна, М. І. Савлук та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза і канд. екон. наук, доц. М. Ф. Пуховкіної. — К.: КНЕУ, 2005. — 556 с.

2. Інформаційно-правовий портал- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.garant.ru/hotlaw/federal/457502/>

3. Офіціальний сайт ПКСГ- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.postkomsg.com/?id=34627>

4. Постановление админ.совета НБРМ от 31 января 2013 года №15 - [Електронний ресурс]- Режим доступу: http://base.spinform.ru/show_doc.fwx?rgn=57668

5. РБК Україна НБУ посилив норми резервування банків за валютними вкладками - [Електронний ресурс]- Режим доступу:

<http://www.rbc.ua/ukr/top/show/mbu-uzhestochil-normy-rezervirovaniya-bankov-po-valyutnym-20062012194500/>

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 173-174.